

Omgevingswet

Verdieping op Adviesrecht en Participatieplicht

24 augustus 2023

Programma

- Introductie:
  - Uitgangspunten
  - Omgevingsplan
  - Buitenplanse OmgevingsPlan Activiteit (BOPA)
  - Plaats in het proces
- Verdieping en discussie
  - Adviesrecht van de raad
  - Participatieplicht initiatiefnemer

Veranderingen onder de wet

- Veranderende rollen: meer verantwoordelijkheid bij college en initiatiefnemers
- Andere procedures □ Alles regulier, tenzij
- Andere termijnen:
  - Reguliere procedure: 8 weken (6 weken verlenging)
  - Uitgebreide procedure: 26 weken, alleen bij grote impact en veel belanghebbenden
- Geen van rechtswege vergunningen, wel Wet dwangsom

Uitgangspunten bij raadsbesluiten

- Kosten acceptabel houden
  - Inzet ambtelijke capaciteit
  - Leges
- Werkbaarheid in relatie tot dienstverlening
  - Snelle procedures
  - Haalbare termijnen
  - Vergadercyclus
- Samenwerking met Oudewater
- Lerende benadering

Overzicht raadsbesluiten

- ✓ Omgevingsvisie
- ✓ Afvalstoffenverordening (raad 24-2-2022)
- ✓ Adviesrecht voor de raad (raad 21-11-2021)
- ✓ Delegatiebesluit (raad 21-11-2021)

Nog te nemen (gepland in september, behalve legesverordening in november met begroting):

- Participatieplicht BOPA (voor initiatiefnemer) (1^e politieke avond 13-4-2023)
- Commissie ruimtelijke kwaliteit (bij griffie ingediend)
- Legesverordening (raad november 2023)
- Verordening Nadeelcompensatie (bij griffie ingediend)
- Erfgoedverordening (bij griffie ingediend)
- APV technische aanpassing Omgevingswet (raad oktober as. gepland)

Erfgoedverordening 2023

- Nodig i.v.m. inwerkingtreding Omgevingswet en vervangt Erfgoedverordening 2015
- VNG model vormt de basis
- Erfgoedregister (wettelijk verplicht)
- Cultuurgoederen (roerende zaken zoals bijv. schilderijen, kostbaarheden, meubels e.d.)
- Aanwijzen gemeentelijke monumenten (panden, terreinen)
- Aanwijzing beschermd stads- of dorpsgezicht (waardevolle gebieden)
- Vangnet archeologie (bescherming archeologische waarden voor oude bestemmingsplannen)

Verordening nadeelcompensatie 2023

- VNG model vormt de basis
- Nadeelcompensatie voor schadeveroorzakende besluiten of feitelijke handelingen, w.o.
  - Planschade (waardevermindering onroerende zaak)
  - Reconstructiewerkzaamheden
- Griffierecht van 300,- blijft ongewijzigd
- Extern advies wordt door gemeente alleen ingewonnen bij schade boven € 2.000,-

Verordening Commissie Omgevingskwaliteit & Erfgoed 2023

- Nodig voor minimaal advisering over rijksmonumenten
- VNG model vormt de basis aan de hand van huidige cie Rk&E
- Adviesorgaan voor beoordeling uiterlijk bouwwerken (voorheen welstand) en erfgoed
- Regelt taken, samenstelling, benoeming en vergoeding leden commissie
- Lidmaatschap burgerlid via particuliere organisaties (SHK en SHHV)
- Verantwoording werkzaamheden via jaarverslag aan de raad

Transitieperiode

- Voorbereiding: nemen van de raadsbesluiten
- Transitieperiode: Werken met Omgevingsplan van rechtswege en met BOPA's (weinig wijzigingen Omgevingsplan en meer BOPA's)
- Transitieperiode: Leren en ontwikkelen = evalueren raadsbesluiten

Vorbereiding	Transitieperiode	Omgevingswet zoals bedoeld
2023	2024 2031	2032

Wijziging Omgevingsplan

Geen adviesrecht of participatieplicht initiatiefnemer van toepassing

- Wijziging Omgevingsplan is bevoegdheid van de raad

Omgevingsplan = alle bestemmingsplannen, verordeningen over de fysieke leefomgeving, bruidsschat: regels van het rijk en provincie (over bodem, milieu en bouwen)

- Geen bestemmingen meer, maar regels koppelen aan werkingsgebieden
- 1 Omgevingsplan = wijziging daarvan is complexer dan postzegelplan
- Transitieperiode eerst werken met Omgevingsplan van rechtswege

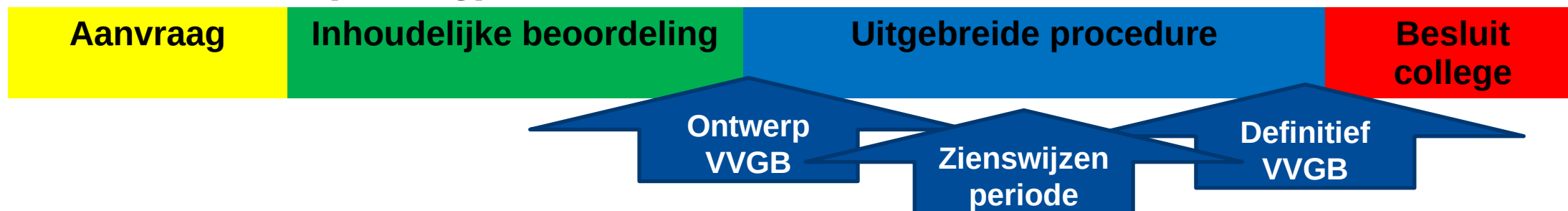
Buitenplanse OmgevingsPlan Activiteit (BOPA)

Adviesrecht en participatieplicht kunnen van toepassing zijn

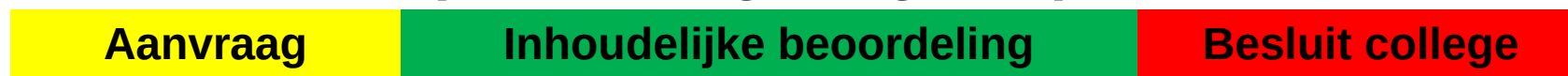
- Vergunning = afwijking Omgevingsplan toestaan voor specifieke activiteit, locatie of tijdsperiode
- Binnen 5 jaar verwerken in het Omgevingsplan
- BOPA is bevoegdheid van het college. Gemeenteraad heeft verplicht adviesrecht in door de raad zelf vooraf aangewezen gevallen
- BOPA is niet automatisch uitgebreide procedure. Wordt per geval bepaald.
Standaardprocedure is 8 weken (verlenging van 6 weken mogelijk)

Adviesrecht en participatieplicht in proces

Proces Wabo (huidig)

Proces BOPA (onder Omgevingswet)

Proces vooroverleg

Adviesrecht van de raad

Besluit november 2021

- Adviesrecht voor alle BOPA's (die afwijken van het Omgevingsplan), tenzij:
  - Initiatief voorkomt op de lijst met afwijkingen volgens BOR (voormalige kruimelafwijking)
  - Initiatief past binnen de eerder door de raad vastgestelde beleidskaders zoals de Omgevingsvisie, een Beeldkwaliteitsplan of een Stedenbouwkundig kader
- Evaluatie: na 1 jaar

Praktijkcasussen

Wel adviesrecht	Geen adviesrecht
• Woningbouwprojecten die nog niet zijn opgenomen in O-visie en waar nog geen stedenbouwkundig kader voor is vastgesteld door raad • Uitbreiding winkelcentrum Tournoysveld • Cattenbroekerplas • Windmolens en zonnevelden • Nieuwe bedrijfsterreinen	• Aanbouw/uitbreiding woningen (kruimel) • Erfbebouwing achtererf (kruimel) • Functieverandering bestaande gebouwen (kruimel) • Wijziging agrarisch bedrijf naar wonen (binnenplanse afwijking)

Aanpak overzichtslijst BOPA's

- Datum ingekomen stuk
- Locatie
- Omschrijving project
- Participatieplicht opgelegd?
- Passend binnen Omgevingsvisie/beleidskaders/stedenbouwkundige randvoorwaarden?
- Bindend adviesrecht van toepassing? + Argumentatie
- Uitgebreide procedure? + Argumentatie
- Intaketafel
- Omgevingstafel

Visualisatie lijst ingekomen BOPA's

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	Lijst van ingekomen verzoeken omgevingsvergunning waarbij sprake is van Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA) afwijking van het Omgevingsplan													
2														
3	DSO nr	ingekomen	locatie		omschrijving project	J/N Participatieplicht opgelegd door de raad bij besluit sept 23?	Passend binnen Omgevingsvisie/ Beleidskaders/ Stedebouwkundige randvoorwaarden? J/N	Reden tot medewerking om af te wijken van Omgevingsplan en andere beleidskaders	J/N Bindend adviesrecht conform raadsbesluit 25-11-2021 D/21/0332	argumentatie	Uitgebreide procedure J/N	argumentatie	intaketafel	omgevingstafel
4														
5	xxxx	01-01-2024	Voorstraat 80	Woerden	realiseren appartementen boven winkelruimte	N	J		N	wijkt niet af van de eerder door uw raad vastgestelde kaders	N			
6														
7	xxxx	05-01-2024	Voorstraat 60-Achterstraat xx	Woerden	realiseren winkel begane grond en appartementen	N	j		N		N			
8														
9	xxxx	10-01-2024	Leidsestraatweg 141	Woerden	realiseren woningen/appartementen in voormalig bedrijfsgebouw	J	N	gebiedsvisie moet eerst ontwikkeld worden	J	er is nog geen gebiedsvisie ontwikkeld en vastgesteld door de raad	J	complexe ontwikkeling is dichtbebouwd gebied en veel omwonenden	wenselijk	eerst komen tot gebiedsvisie
10														
11	xxxx	25-01-2024	Geestdorp 48	Kamerik	realiseren afscheidscentrum c.q. crematorium	J	N	Nog niet bekend	J	er is geen duidelijkheid over wenselijkheid van deze ontwikkeling	J	gevoelige ontwikkeling in buitengebied	wenselijkheid dient gepeild te worden bij de gemeenteraad	
12														
13	xxxxx	05-02-2024	Reijerscop	Harmelen	realiseren windmolen met tiphoogte van 150 m	J	J	Past binnen door de raad vastgestelde toetsingskader	N	project past binnen toetsingskader	N	er is uitgebreid participatietraject doorlopen	wenselijk	haalbaarheid getoetst en positief onder voorwaarden
14														
15	xxxxx	15-02-2024	Andersonkade	Woerden	uitbreiden woning met aanbouw begane grond en verdieping	N	J		N	past binnen kruimelgevallenlijst	N	niet complex en veel belanghebbenden		
16														
17														
18	xxxxx	17-02-2024	Milziide 141	Kamerik	omzetten agrarisch bedrijf naar woonbestemming en tweede woning in bijgebouw	J	N		N	past binnen kaders bestemmingsplan buitengebied	N	niet complex en veel belanghebbenden		

Participatieplicht initiatiefnemer

Raadsvoorstel

- Participatieplicht voor alle BOPA's, uitgezonderd kruimelgevallen
- Beleidsregel over verslaglegging participatie
  - In het participatieverslag wordt in ieder geval ingegaan op de volgende punten:
  - Welke personen/instanties/belanghebbenden zijn betrokken bij het participatietraject? Indien het participatietraject uit meerdere stappen/fases heeft bestaan, moet dit per stap/fase worden aangegeven.
  - Op welke wijze is het participatietraject uitgevoerd? Welke processtappen zijn daarbij genomen? En voor welke vorm(en) van participatie heeft de aanvrager gekozen? Wat is de opbrengst van het participatietraject geweest? Welke opmerkingen, aanvullingen, verbeteringen, etc. zijn kenbaar gemaakt?
  - De aanvrager dient zo veel mogelijk belangen en voors en tegens in beeld te brengen en aan te geven in welke mate er onder de betrokkenen zoals bedoeld onder 1. al dan niet steun c.q. draagvlak voor de plannen is. Welke ingebrachte punten in de participatie hebben geleid tot aanpassingen van de plannen?
  - Indien er opmerkingen zijn gemaakt die niet hebben geleid tot aanpassingen, om welke reden(en) is daarvan af gezien?
- Ondersteuning voor initiatiefnemer dmv leidraad participatie
- Evaluatie na 1 jaar

Praktijkcasussen

Wel participatieplicht	Geen participatieplicht
• Functieverandering bestaande gebouwen • Bouwen nieuwe woning • Bouw bedrijfspanen • Woningbouwprojecten • Uitbreiding winkelcentra • Realiseren horecavoorziening • Maatschappelijke voorziening • Windmolens en zonnevelden	• Aanbouw/uitbreiding woningen • Erfbebouwing achtererf gebouwen